

683/66

Göteborg

~~Björlanda~~ 157 Cu 305
Röra 1⁸

Stensättning

Inv. nr. 48695

**Göteborgs stadsmuseum
Arkeologisk arkivrapport**

Nr 1965:31

Ark. Ark. Gbg. Kom.

GÖTEBORGS STADSMUSEI
BIBLIOTEK

Rapport över undersökning av fornminnesinventeringens nr 12:157,
Röra 1⁸, Björlanda socken, Bohuslän.

Riksantikvarieämbetets bedömning:

Stensättning

Läge och beskrivning:

Fornlämningen 12:157 var belägen på fastigheten Röra 1⁸, Björlanda socken, Bohuslän. Den låg på krönet av ett berg.

Fornlämningen hade före undersökningen följande utseende:

Stensättning, närmast rund, ca 5 m diam och 0,2 m h. Övertorvad med i ytan enstaka stenar, 0,2-0,4 m st. En del sten lös i ytan. Ytan ojämn. Begränsningen delvis oklar.

Grävningstid och arbetsstyrka:

Grävningstid: 26 april - 2 juni 1965, parallellt med andra arbeten.

Undersökningen utfördes av Göteborgs arkeologiska museum. Arbetet leddes av fil.kand. Stina Andersson. I övrigt deltog fil.kand. Maja Jackson, fil.stud. Marianne Djurfeldt och fil.stud. Monica Lundberg. Arbetare från Siab var I Abrahamsson, U Cederlöf, L Djurfeldt, A Falkenström, R Johansson, E Nilsson, B Tarander och O Åslund.

Undersökt yta: ca 30 m².

Arbetstid: 76 arkeologtimmar och 52 grovarbetstimmar.

Arbetsbeskrivning:

Efter förberedande fotografering (foto 1,2) drogs en profil (VNV-OSO) genom anläggningen. Stenpackningen avtorvades, fotograferades (foto 3,4,5) och borttogs. Profilen ritades (se profilritning), fotograferades (foto 7) och borttogs därefter (foto 8).

Grävningssiakttagelser:

Anläggningen uppdelades i område N och område S (se planritning).

Område N (foto 3,4,5, planritning) utgjordes av en mycket oregelbunden stenpackning, ca 4-5 m st och 0,2-0,4 m h, av glest liggande i allmänhet 0,2-0,5 m st stenar, enstaka djupt liggande stenar upp till 0,8 m st. De översta stenarna i packningen stack upp genom torven, de understa låg

några cm ovan berget. Stenpackningen låg dels på krönet, dels på Ö-sluttningen av berget. Under stenpackningen fanns flera 2-3 m st och upp till 1 m dj klyftor (se planritning, foto 8). Omedelbart N om var en brant bergvägg, ca 0,5-1 m h (se foto 3). Lagerföljden var den samma som i område S med undantag av ett upp till 30 cm tj ljust lager underst i den djupa östligaste klyftan (se område S, profilbeskrivning).

Område S (foto 3,4,5,6) utgjordes av en oregelbunden stenpackning, ca 5 x 3 m (VNV-OSO) och 0,2-0,4 m h. I V delen överst rel. glest liggande 0,2-0,5 m st stenar (foto 3,5), underst tätare packade upp till 0,8 m st stenar (foto 6). I Ö delen mycket glest liggande 0,1-0,4 m st stenar (foto 4,5). De översta stenarna stack upp genom torven, de understa låg några cm ovan berget. Stenpackningen låg på krönet och Ö-sluttningen av berget, delvis över en mycket oregelbunden 0,2-0,5 m dj klyfta i berget (se planritning, profilritning, foto 7,8).

Profilen visade följande lagerföljd:

(se profilritning, foto 7)

- 1) torv, 5-10 cm
- 2) humusfärgad mo, med stenpackning, 2-25 cm
- 3) ljusbrun mo, med stenpackning, 5-35 cm
- 4) svart lager i klyftbotten, 5-20 cm
- 5) berg

Fyndiakttagelser:Fyndtabell I (mängden angiven i g)

Fynd nr	Keramik	Br.ben	Hartstätning	Övrigt
1	285	358	7	
1 A		286		
1 B		56		
2	1			
3				Fragm., järn, trol. av fibula, 4 g
4				3 st små obest. fragm. av järn, 1 g
5	1			
6	2			
7	3			
8				Fragm, brons, trol. av kniv, 3 g
9	27			
10	6	4		

Keramik F 1, 2, 5, 6, 9 = 320 g hopslagna p.g.a. olyckshändelse.

Br. ben F 1, 1A, 1B = 700 g " " "

Fyndtabell II

F 11	Avslag med bearb. av flinta	24 st	525 g
F 12	Kärnor och knutor av flinta	6 "	340 "
	Flinta, icke redskap, däribland skärvor med bula		8980 "
	Kvarts		113 "
	Avslag (?), av bergart		55 "

Krukskärvorna var oornerade, godsets tjocklek 5-12 mm och skärvstorleken uppgick till högst 62 x 32 mm.

Inom ett oregelbundet, 4 x 1-2 m st område (ung NV-SÖ) i anläggningens S del förekom br. ben, krukskärvor och hartstätning (F 1) spritt mellan, under och delvis utanför stenarna i packningen, från omedelbart under torven till ner några cm ovan berget. Inom området fanns två speciellt koncentrerade områden med br. ben (F 1 A, F 1 B), 0,5 m st och 5-6 cm tj, resp. 0,6-0,8 m st och 5-10 cm tj på det släta berget, ej i klyftan. Omedelbart intill den mindre benkoncentrationen (F 1 B) låg fragment av två järnföremål (F 3, F 4) under stenpackningen några cm ovan berget. I N delen av stora ben- och keramikkoncentrationer (F1) fanns mellan tätt liggande upp till 0,8 m st stenar fragment av en kniv (?) av brons (F 8); kniven har troligen legat horisontellt, tätt tryckt intill en sten, ca 25 cm under torven.

Utanför ben- och keramikkoncentrationen (F 1) fanns enstaka krukskärvor mellan stenarna i packningen (F 6, 9) och i jorden utanför stenpackningen (F 2, 5), samt två krukskärvor och några br. ben (F 10) utan närmare lägesuppgift.

Dessutom förekom flinta, däribland skärvor med bula, samt kvarts, spridd över hela anläggningen.

Sammanfattning:

Den undersökta fornlämningen 12:157 har visat sig vara en gravanläggning, som bestod av en oregelbunden, 4-7 m diam och 0,4 m h stenpackning av i allmänhet 0,2-0,5 m st stenar och jord. Tynden utgjordes av två 0,5-0,8 m st rika br. benkoncentrationer inom en 4 x 1-2 m st ben- och keramikkoncentration, från omedelbart under torven till ner några cm ovan berget. Inom denna koncentration fanns fragment av järn, troligen av fibula (F 3), 3 obest. järnfragment (F 4) och fragment av troligen en bronskniv (F 8). Dessutom fanns flinta, däribland skärvor med bula, samt kvarts, över hela området. 1 planritning, 1 profilritning, foto 1 - 8.

Göteborg den 13 okt. 1966

Stina Andersson

/ Stina Andersson /

Konkordanslista för inv nr - fyndförteckningsnr
i rapporten för 12:157

Inv nr	Fyndförteckn.nr.	
48695:1	F1,2,5,6,9	Keramik
:2	F 7	Keramik
:3	F10	Keramik
:4	F8	Knivfragm. av brons
:5	F3	Fragment av järn
:6	F4	Järnfragment
:7	F1	Hartstätning
:8	F11	Avslag m bearb
:9	F12	Kärnor+knutor
:10	F-	Avslag o avfall
:11	-	Kvarts
:12	-	Avslag (?) av bergart
:13	F1,1a,1b	Brända ben
:14	F10	Brända ben

METALL - GLAS - LERGODS UTOM KERAMIK - FLINTA - STEN INV NR 48695 Omr 12:157

inv nr	art	material	l mm	br mm	h mm	diam mm	ANM.
:4	Knivfragment (2 st)	brons	25 22	12 9			Till fyndet hör ytterligare några mycket små fragment. De två större fragmenten har ett triangulärt tvärsnitt.
:5	Järnfragment (2 st)		25 14	15 9			Sannolikt fragment av fibula. Det största fragmentet består av både jämte del av fjädermekanism. Båda fragmenten kraftigt rostanfrätta.
:6	Järnfragment (2 st)		13 7	9 6			Flagliknande, bedömning omöjlig.

KERAMIK INV NR 48695 Omr 12:157

inv nr	GODS			KÄRLDELAR						ORNERING	ANM.	
	usida-kärna-insida färg	magring	yta	tjock- lek/mm	myn- ning	hals	buk	bot- ten	övr.			hel
:1	brun-grå-brun	medel	obeh	7					1+			
	brun-grå-brun	medel	obeh	9					5+			Vittrad yta
	brungul-brungrå- brungul	medel	obeh	8					18+			
	mörkbrun-grå- mörkbrun	medel	obeh	10					12+			
:2	grå-grå-grå	fin	glättad	5					4			
:3	grå-grå--	fin	glättad	5					2			

neg.nr (X9: 6416 a-b) B51

7. Profilen, från SSV.

neg.nr (X9: 6417) B52

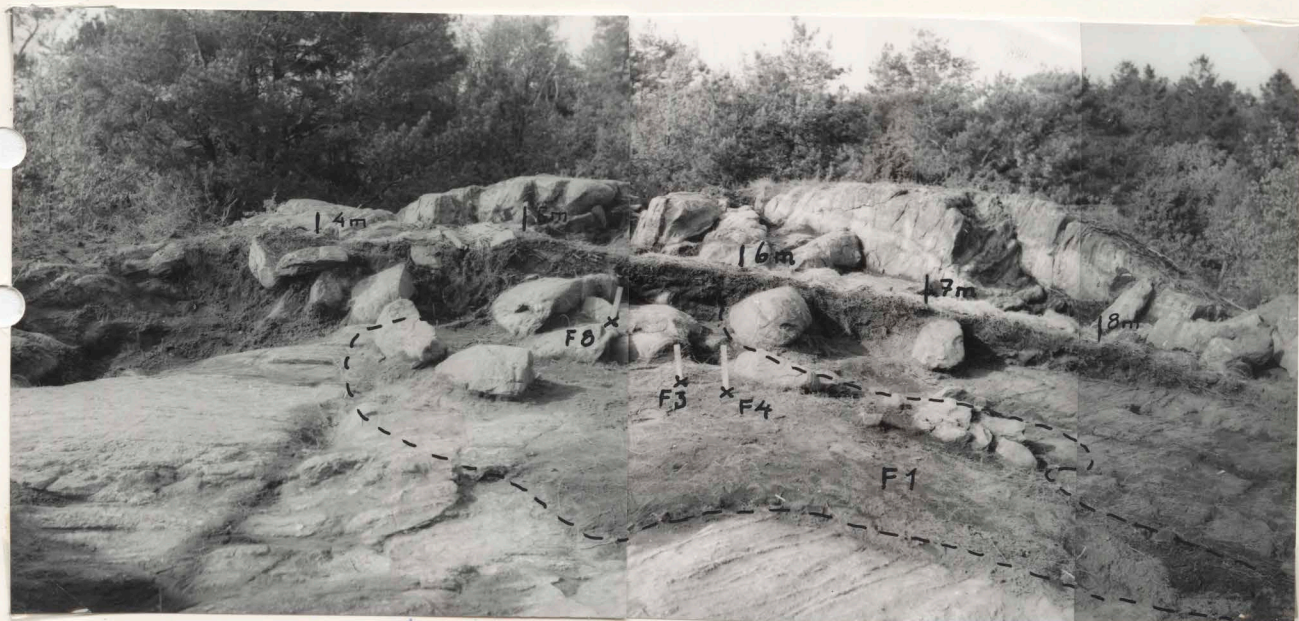
8. Platsen efter utgrävningen, från NNO.

neg.nr (x9: 6414 a-b) B49

5. Efter avtorvningen. Tornfoto.

neg.nr (x9: 6415 a-b-c) B50

6. S delen, delvis utgrävd, från SSV.

neg.nr (X 9: 6412 a-b) B 47

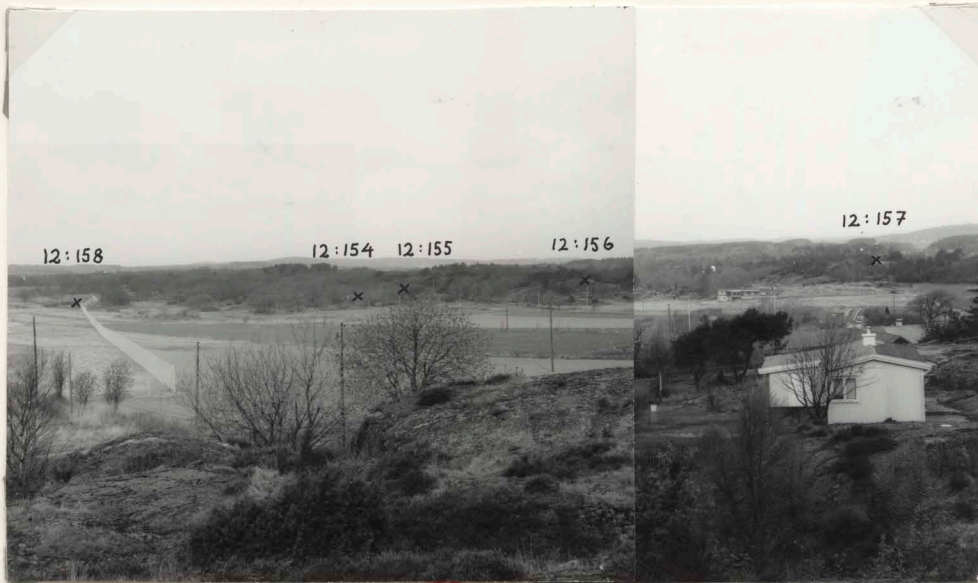
3. Efter avtorvningen, från V.

neg.nr (X 9: 6413 a-c) B 48

4. Efter avtorvningen, från Ö.

neg.nr (X9: 6384 a-b) B19

1. Översiktsfoto, från SO.

neg.nr (X9: 6411) B46

2. Efter röjning, före avtorvningen, från VSV.

BJÖRLANDA 157

Göteborg
Omr 12, Björlanda
Inv nr 48695: 5
12:157, Volvo, Röra 1⁸
Gravfynd, jää

48695:5